

از نوشتن در روی کاغذ
لرزان است.

[لوك]

هرگز بغض و عداوت
کسی را در دل نگاه ندارید چه
باری است آنقدر سنگین که شما
تصور آنرا نمیتوانید کنید.

[مادام دوسوینیه]

ما مردی را ستایش میکنیم
که صفات مردانه دارد و در
مبارزه زندگی کنونی همه گونه
سختیها را مقاوت میکند.

[روزولت]

راه زندگی را بیابید
بدربار باشید و سر خود بلند،
نگاه دارید، از جلو وظایف خود
نگریزید و اول آنها را در باره
خود بجا بیاورید و بعد در
باره دیگران. فراموش نکنید که
همه مردم با هم برادرند و همه دیگر
بسته. به ضعیفان دستگیری و به
نا توانان همراهی کنید! به
نومیدان مایه تسلی، به سرکشان
نمونه ملاطفت و به بدبختان
آیه رحمت شوید!

[و. و. آتکسون]

معارف ایران

ورزش و پیش آهنگی

۱ — لزوم ورزش و پیش آهنگی

قد اهمیت و لزوم ورزش بدنی نه تنها در مدارس بلکه در
تمام دوره زندگانی هر شخصی هیچ شکلی نیست و تربیت قوای
بدنی با پرورش قوای دماغی و روحی همیشه باید همراه باشد
و یکی بدون دیگری نتیجه مطلوب را نمیدهد.

خوشبختانه در سالهای اخیر مسئله ورزش در مدارس ایران بخوبی پیشرفت کرده و وزارت معارف تدریس آنرا از امسال در مدارس دختران نیز اجباری نموده است و این بزرگترین قدمی است در اصلاح اخلاق اجتماعی!

چنانکه از دو قطعه عکس ورزش دیده می‌شود، مدارس رشت دین رشته ترقی بزرگ کرده است و اینهم از همت بزرگ و فداکاری رئیس معارف کیلان آقای میرزا تقی خان طابری است و چنانکه در سالنامه معارف کیلان که بتازگی انتشار داده‌اند دیده می‌شود بر عدد مدارس آن ولایت نیز افزوده‌اند!

اگر زورخانه‌های ایران را که آنها هم نوعی از ورزش بدنی را در يك دایره محدود و غیر علمی ترویج داده و میدهند بکنار گذاریم میتوانیم گفت که ورزش حقیقی در ایران در نتیجه زحمات و فداکاریهای آقای میر مهدیخان ورزنده بوجود آمده است. مومی الیه چنانکه در ابتدای هر کار بکر و تازه ولو مفید باشد مشقات و موانع زیاد هست و فقط يك عزم قوی و ذوق سرشار و عشق مسلک میتواند آنها را براندازد و بمقصد برسد، در راه ترویج ورزش حقیقی و کلاسیک صدمه‌ها، تحقیرها، استهزاءها و آزارهای زیاد دیده‌اند ولی با يك تحمل و متانت و با يك حرارت و عشق در پیش بردن مقصد خود کوشیده و ایران را از این منبع فیض بهره‌ور ساخته‌اند و یقیناً نسل آینده ایران بیشتر از نسل کنونی ازین خدمت ایشان قدردانی نموده و نام ایشان را در تاریخ تجدد معنوی ایران ثبت خواهند کرد و مقامی را که ملت آلمان برای نخستین مؤسس ورزشهای بدنی «فریدریک یان» بخشیده و او را «پدر ورزش» خوانده و مجسمه‌ها برای وی نصب نموده است در حق ایشان قائل شده و از قدردانی کوتاهی نخواهد نمود.

قسمتی دیگر از ورزش‌های بدنی هم عملیات «پیش آهنگی» است که درین ورزشها بتزیت قوای بدنی اکتفا نشده شرایط زندگی اجتماعی و مکارم لازمه اخلاقی نیز از قبیل معاونت و پرستاری و خدمتگذاری و فداکاری در راه نجات دادن دیگران از خطرات یاد داده می‌شود و این «پیش آهنگی» که در همه ممالک غرب رواج زیاد دارد برای اصلاح حال افسردگی و زبونی و سستی افراد ایرانی که حالا گرفتار آن است فواید بی‌شمار دارد.

«پیش آهنگی» مخصوص بشاگردان مدارس نیست و همه افراد جوان ملت می‌توانند و باید در آن شرکت کنند و برای شاگردان مدارس که در نتیجه پروگرام کنونی گرفتار ضعف قوای دماغی شده و اغلب از قدرت کار و اقدام و مبارزه در میدان حیات عاجز و زبون میمانند، دخول در حوزه پیش آهنگی از فرایض است زیرا بدین وسیله تنها میتواند مضرات تحصیلات کنونی را از وجود خود دفع نموده یک قوت روحی و زنده دلی و عزم و متانت و محبت کار و شوق عمل و جس شجاعت و ایمان بکامیابی کسب نمایند.

چنانکه در جراید مرکز خوانندیم تأسیس تشکیلات پیش آهنگی را وزارت معارف در نتیجه پیشنهاد آقای سیدعلی خان کیمیاگر مفتش مدارس و معلم دارالفنون و دارالمعلمین بمهده مومی الیه وا گذاشته است. ما یقین داریم که مشکلات و موانع ایشان در پیش بردن این مقصد بیشتر است ولی امیدواریم با آن همت و متانت و ذوق کامل که در وجود ایشان سراغ داریم مانند آقای ورزنده استقامت و تحمل کافی نشان داده موانع را از میان بردارند و یقین کنند که کامیابی در زیر سر فداکاری است!

۲ — يك پیشنهاد راجع به ورزش

[پیشنهاد ذیل از طرف آقای مهربان مراد خان زاده، مدیر مدرسه صکاوایی کرمان که راجع بتعلیم و تربیت نظریات و تجربیات صحیح دارند نوشته شده و قابل توجه وزارت محترم معارف میباشد.] (ایران شهر)

در شماره چهارم سال سیم مجله شریفه پیشنهاد مهمی راجع بنمره «نظم و ترتیب» بقلم دانشمند محترم آقای جمال زاده دیده شد. يك نمره دیگر که بعقیده نگارنده اجرائش در مدارس واجب است نمره «ورزش بدنی» میباشد. اگر چه در پروگرام وزارت جلیله ورزش بدنی نیز قید شده ولی آنطور که باید و شاید شرایطش بعمل نیاید مثلاً در اوراق تعرفه که ماهیانه یا هفتگی به اطفال داده می شود و از طرف مدرسه نمره هر درسی برای استحضار خانواده محصل ذکر میگردد در خصوص ورزش نمره معین نگردیده در صورتیکه برای همه دوس حتی سیاق نمره معین باشد یقیناً برای ورزش که بنفسه درس بسیار مهمی است نیز نمره لازم است زیرا نمره گذشته از آنکه میزان زحمات شاگرد را میرساند تولید حسن رقابتی بین محصلین مینماید و معلوم است که با تولید نمودن حسن رقابت بین آنها بیشتر وادار و موظف به درس می شوند تا به وسیله تنبیه و چوب. در مکتب خانه های قدیم (که متأسفانه نمونه های آن هنوز یافت می شود) اطفال را به وسیله «ترس و وحشت» که از دولت سر چوب و فلک تولید میگشت درس خوان مینموده اند لکن حسن رقابت است که محصلین را با میل و اختیار خود بتحصیل وامیدارد. شاگرد از آن غرور نفسی که دارد يك وقت که از همشاگرد یا رقیب خود نمره پست تر گرفت سعی میکند تا باو برسد، رقیب هم تلاش مینماید که همینطور جلو باشد. اگر نقطه نظر مکتب های قدیم برای پیشرفت «ترس و وحشت» بوده حالا باید «رقابت و تشویق» باشد و نمره یکی از اصول برپا کردن

دستمحلی فوتبال مدرسه ابتدایی نمره ۲ دولتی رشت

حس رقابت بین سواد آموزان است و اگر برای ورزش نیز که يك درس حیاتی است نمره معین گردد بمراتب اطفال بیشتر وادار و شایق میگردند و آنهایی هم که طبیعتاً میلی به ورزش ندارند وقتی که دیدند نمره درکار است و همه نمره میگیرند لابد نمره آنها صفر است، برگ غیرتشان بر خورده اول خواهی نخواهی تن

در داده بعد از مدتی دیگر عادت کرده و شوق پیدا مینمایند. در اینصورت در حینی که معلمین قابل و کاردان برای مدارس تهیه می‌گردد بهتر معلم ورزش نیز باید بود که باطراف روانه شده و همانطور که معلم درس می‌رود سر کلاس درس گرفته نمره میدهد او نیز موقعی که بشکلیف خود مشغول است از روی قابلیت و فعالیت هر نفر در ورزش نمره دهد.

معلمین روحانی شاگردان را معدن علوم و فضایل مینمایند ولی تا جسمشان قوی و سالم نباشد چه جور میتواند آن معدنیات را استخراج نموده و با آنها اسبابهای جدید و مفید اختراع نمایند ورزش این وسایل را برای ایشان فراهم میسازد. جوانان را با اراده نموده دیگر يك هیکل حرف و گفتار نمی‌شوند، عملی و جدی می‌گردند، از کار و فکر و زحمت زیاد خسته نمی‌شوند، از جلو حوادث ناگوار نمی‌برند.

جسم و روح تا هنگامیکه بهم ارتباط و بستگی داشته باید در يك ردیف تربیت شده و با هم توافق داشته باشد مانند زن و شوهر که اگر یکی از آن دو ناموافق و بی‌تربیت شد خانواده بحال فلاکت و پریشانی می‌افتد، همینطور اگر شخصی تنها بروح پردازد و جسم را تربیت نماید یا اینکه برعکس، چون آن دو بهم علاقه و پیوند داشته کلیه وجود انسان که خانواده جسم و روح است مختل میماند. جوانان را فقط کنجینه فضایل ساختن فایده ندارد باید به وسیله ورزش از آن کنجینه فایده و فیض برد و اگر در نتیجه زحمات زیاد معلمین ماهر سر کلاسها بروند ولی در کلاس ورزش بسته باشد یا بقدر حاجت اهمیت داده نشود نتایجی که شخص چشم‌داشت دارد نمی‌گیرد.

امیدوارم که اولیاء محترم امور و مدیران مدارس تحصیل

مصطفی مدرسۀ نمونه ۱ رشت ، در حالت ورزش بدنی

پژوهشگاه علوم و فنون مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

علم و ورزش را دوش بدوش قرار داده و تا ممکن‌ست این دو دایره
این مسئله حائمی را توسعه داده و چنانچه صلاح دانند در ردیف
دروس دیگر یک نمره هم برای «ورزش بدنی» قرار دهند.

گرمخان — مهربان مراد خانی زاده

دست‌سازح عدلیه دانش طهران

مدرسه است که از طرف آقا میرزا رضاخان ارفع
تأسیس ایران در آئین بنی‌البنی زودرسیده است.

آقای محترم! ازینکه در شماره پنجم مجله گرامی عکس
دبستان دانش درج شده بود تشکرات قلبی خود را تقدیم محضر
عالی مبکم ولی چون در صفحه ۳۰۶ ذکر شده که تا کنون همه
مخارج مدرسه را بنده دایمم لازم دیدم خاطر گرامی را از
ماوقع مستحضر نمایم که از ابتدای تأسیس دبستان دانش که مدرسه
مجبای بود تا سنه ۱۹۲۰ مسیعی تمام مخارج و ماهانه مدیر و
معلم‌ها را با مصارف تعمیر مدرسه و اساسیه و غیره در مدت ۲۴
سال بنده تنها متحمل بودم چون بواسطه انقلاب روسیه بولشویکها
تمامی املاک و مستغلات بنده را در قفقاز ضبط کردند و تا حال
هم باسپرداد آنها موفق نشدم در طهران شش سال قبل با وزارت
معارف رسماً گفتگو کرده قرار دادیم که عبارت دبستان را که
در سنه ۱۹۰۰ هنگام حرکت باسلامبول آقای حاج امین‌الضرب
حالیه محض خدمت به‌الم انسانیت شرعاً و قانوناً بدبستان دانش
وقف کرده و تولیت آنها را به بنده و اعقاب بنده واگذار
فرموده بودند بوزارت معارف واگذار نموده و در حاشیه وقف
نامه حق تولیت خودم را نیز بوزارت مشارالیه منتقل نمایم و
تمام مبل و اساسیه مدرسه را که مال طلق خودم بود بوزارت

معارف تحویل نمایم و در مقابل این و یادگار بیست و چهار سال خدمت بنده بمعارف بموجب سند وزارت معارف متعهد شده که اسم مدرسه را الی الابد تغییر ندهد و در دفاتر خود اسم آنجا دبستان دانش بماند. بعد از این قرارداد دولت یکی از چهار مکتب مجانی را که کرایه نشین بود و جای وسیع مناسب نداشت بآنجا نقل فرمود از آنوقت جمیع مخارج آنجا را دولت میدهد.

قسمت اجتماعی

دین یا اساس علم و تمدن

(بقیه از شماره قبل)

دیانت و ملت یهود از مرد و زن گویا آل یعقوب ۶۲ نفر بودند، از کنعان مهاجرت کرده در وقتی که یوسف تحویلدار غلات بود بمصر وارد شدند. بواسطه یوسف محترم شده و بتدریج بخدمات دولتی داخل شده و بمقامات عالیہ رسیدند. کرسنگی بدل به نعمت و چاندنشینی بمقامات عالیہ مبدل شده از آنرو جمعیتشان روز افزون شده و صورت قومی یا طایفه‌ای را پیدا کردند. با مرور دهور حسد مصریان نسبت به آل یعقوب ملتهب شده از آنرو گردونه دستگام سیاسی فراغه بر ضد آل اسرائیل چرخیدن گرفته و در اندک مدتی آنها را فقیر و مفلس کرد تا کل بجائی رسید که خود را بدولت فروخته و قوت لایموت گرفتند. مصریان نیز در ظلم و جور نسبت بانها کوتاهی نکرده و گاهی محض تفریح و تماشا زنی از آل اسرائیل را که درد زه داشته بیدان عمومی و ملاء عام می آوردند تا آن بیچاره در جلو چشم نظاره کنندگان وضع حمل